Ankenævnet for Forsikring

Den 3. februar 2016 blev i sag nr. 88119:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning i SEB Pension, der har overtaget policen fra Codan Forsikring. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist, at der skal ske pristalsregulering af ordningens pensionsydelser.

Selskabet har henvist til, at de garanterede pensionsydelser er fastsat på baggrund af et G82-5% grundlag med en opgørelsesrente på 4,5 %, og at hverken police, forsikringsbetingelser eller andet har givet klageren et tilsagn om, at pensionsydelserne herudover skal pristalsreguleres.

Klageren modtog i 1994 et forsikringstilbud fra Codan Forsikring, hvoraf fremgår:

"**T I L B U D**

...

Tegningsdato: 01/06-1994

...

VED PENSIONERING			
Hvis forsikrede oplever den 01/12-2016 (60 år) udbetales		Kr.	Skatte-kode
LIVSVARIG ÅRLIG RATE I MINDST 10 ÅR		300.000	1
FORVENTET PRISTALSREGULERING OG BONUS		154.424	
FORVENTET ÅRLIG RATE	I ALT	454.424	
SVARENDE TIL KØBEKRAFT I 1994-KRONER		263.434	

Den forventede årlige rate pr. 01/12-2016 kr. 454.424, opskrives efterfølgende pr. 1/7 med forventet bonus på 1,05%, første gang forholdsmæssigt.

Se i øvrigt afsnittet om pensionsopsparingens udvikling.

VED DØDSFALD

Hvis forsikrede dør inden den 01/12-2016 (60 år) udbetales	Kr.	Skatte-kode
ÅRLIG RATE I 10 ÅR	300.000	1

Ved udbetaling reguleres ydelsen efterfølgende pr. 1/7 med bonus, første gang forholdsmæssigt. Pr. 1/7-1994 er satsen 0,67%.

Se i øvrigt afsnittet om dødsfaldsdækningens udvikling.

PRÆMIEBETALING — AFTALT HELÅRLIG PRÆMIE FOR 1994

Skattekode 1		Kr. 111.927
	I ALT	Kr. 111.927

Præmien forfalder helårligt forud hver den 1/6 og betales frem til den 01/12-2016.

...

Pristalsregulering.

Såvel forsikringspræmier som dækninger pristalsreguleres."

Klageren og selskabet indgik herefter en livsforsikringsaftale med månedlig præmiebetaling, og hvor præmie og forsikringsydelser blev aftalt lavere end i det oprindelige tilbud.

Af policen udstedt af Codan Forsikring den 14/3 1995 fremgår:

"Pristalsreguleret livsforsikring med følgende dækning:

Dødsfald Ved forsikredes død inden udløbsdagen udbetales:
Årlig rate ved død i den angivne garantiperiode.

Udløb Oplever forsikrede udløbsdagen udbetales:
Årlige rate livsvarigt og mindst i den angivne garantiperiode.

...

Præmiefritagelse Ydes såfremt forsikrede mister mindst 2/3 af sin erhvervsevne udover 3 mdr. Pristalsregulering af præmien fortsætter, dog højst i 3 år.

Pristalsregulering Såvel præmie som dækning er pristalsreguleret på basis af reguleringspristallet pr. 1. juli.

...

Begyndelsesdag: 01/06-1994 **Udløbsdag:** 01/12-2016

...

Dækningsomfang:	Beløb incl. bonus kr.	Garantiperiode	Skattekode
Årlig rate ved død	153.774	10	1

3. 88119

Årlig rate ved udløb	247.962	10	1
I alt præmie der forfalder den 1. i hver måned			8.085"

Klagerens advokat har i brev af 26/5 2015 til nævnet bl.a. anført:

> "I 1994 tegnede [klageren] i Codan Forsikring … en livsforsikring. Det er anført i den individuelle tekst, at den tegnede forsikring er en pristalsreguleret livsforsikring.
> …
> Det er yderligere anført i forsikringsbetingelserne, at forsikringen deltager i Codan Livs bonusfordeling. I 2014 kontaktede [klageren] Codan Forsikring for at undersøge muligheden for at købe en tillægsdækning, således at hans hustru ville være berettiget til at få udbetalt forsikringsydelser, hvis han måtte afgå ved døden først.
>
> I den forbindelse oplyste SEB Pensions seniorrådgiver, at den tegnede pristalsregulerede livsforsikring alene ville give ret til en årlig udbetaling på ca. kr. 270.000. [Klageren] tilkendegav i den forbindelse over for SEB Pension, at dette ikke var i overensstemmelse med policens ordlyd og policens individuelle tekst, idet en pristalsregulering af den dækning, som er omtalt i policen, ville berettige til udbetaling af en årlig rate pr. 8. maj 2014 på kr. 366.817.
>
> [Klageren] tilkendegav yderligere, at det i forbindelse med forsikringstegningen blev oplyst, at der var tale om en inflationssikret ydelse, dvs. at der var garanteret en købsværdi fremadrettet, svarende til en købekraft på kr. 247.962 i 1995.
>
> SEB Forsikring har i det efterfølgende forløb indtaget det standpunkt, at det kun er i tilfælde af dødsfald, at dækningen er pristalsreguleret.
>
> SEB Forsikrings standpunkt er ikke i overensstemmelse med de oplysninger, som centerleder … gav, da forsikringen blev tegnet. De er heller ikke i overensstemmelse med forsikringspolicens individuelle tekst, hvori tydeligt er anført, at forsikringen er pristalsreguleret, ligesom det ikke er foreneligt med, at forsikringen betegnes 'Pristalsreguleret livsforsikring'.
>
> Der er ikke aftalt nogen ændring af forsikringsvilkårene. For Ankenævnet for Forsikring nedlægges påstand om:
>
> at SEB Pension skal anerkende, at den årlige rate ved død og den årlige rate ved udløb skal pristalsreguleres på basis af reguleringspristallet pr. 1. juli."

Klageren har forud for klagen til nævnet ført korrespondance med selskabet, bl.a. i perioden 2000-2001 og fra ultimo 2013. Af mail af 3/6 2014 fra selskabets afdelingsdirektør til klageren fremgår:

> "Aftalen er oprettet således at præmien (den årlige indbetaling) og den årlige rate ved dødsfald (forsikringsdækningen) begge reguleres med det årlige nettopristal. I takt med at du bliver ældre, så stiger naturligvis prisen for forsikringsdækningen. Det betyder, at en mindre og mindre andel af præmiestigningen anvendes til opsparingen. Desuden bliver indbetalingsperioden et år kortere hvert år, så derfor er det helt naturligt, at opsparingen ikke kan 'følge med'.

Tilbage i 90'erne var rentetilskrivningen jo betydelig højere end i dag, og derfor forventedes det, at den årlige tilskrivning af bonus kunne kompensere for dette. Sådan gik det jo som bekendt ikke, men de garanterede ydelser er selvfølgelig garanterede. I 2009 'nåede' værdien af opsparingen op på den aftalte dødsfaldsdækning, så derfor er trådte 'depotsikringen' ikraft. Det betyder, at dødfaldsdækningen altid skal udgøre værdien af opsparingen. Derfor udgør dødfaldsdækningen i dag ca. 330.000 kr. i 10 år, hvilket svarer til en depotværdi på ca. 2.8 mio. kr."

I brev af 17/9 2014 fra selskabet til klageren hedder det:

"Da det alene er præmie og dødsfaldsdækning, der er pristalsreguleret, er policevilkåret *'Såvel præmie som dækning er pristalsreguleret på basis af reguleringspristallet pr. 1. juli'* ikke heldigt formuleret, idet den kan signalere, at også opsparingsdækningen skal pristalsreguleres alene på grundlag af en pristalsregulering af præmien.

Der er efter min opfattelse imidlertid flere grunde til, at du ikke kan støtte ret på den uhensigtsmæssige formulering.

For det første fremgår det af forsikringsbetingelsernes § 11, at ydelsesregulering skal ske på det til Finanstilsynet anmeldte grundlag på reguleringstidspunktet. Jeg antager uden videre, at du ikke vil bestride, at selskabets G82-anmeldelser ikke inkluderer pristalsregulering af udløbsdækninger, men dette kan om nødvendigt dokumenteres.

For det andet er det ret oplagt …, at en pristalsregulering af præmien ikke kan pristalsregulere opsparingsydelsen, hvilket jeg vil illustrere med et forsimplet eksempel:

> En kunde aftaler at betale 100 kr. om året i 30 år. Ydelsen er en sum på 5000 kr., der er beregnet på betaling af i alt 3000 kr. + en indregnet rente på 4½ %. Hvis kontorenten overstiger den allerede indregnede rente, skal udløbsydelsen opskrives med bonus, jf. forsikringsbetingelsernes § 12, men det har ikke noget med pristalsregulering at gøre.
>
> I år 2 pristalsreguleres opsparingspræmien med 10 %, så der skal betales 110 kr. i 29 år. Det siger sig selv, at ydelsen på 5000 kr. ikke tilsvarende kan forhøjes med 10 % til 5500 kr., da præmiebetalings- og forrentningstiden er afkortet med 1 år. I år 3 er der kun 28 år, i år 4 kun 27 år osv. Helt absurd bliver det i år 29, hvor præmieforhøjelsen skal forrentes med ca. 500 %, hvis der skal være plads til at pristalsregulere udløbsydelsen.

For det tredje, men nok kun gennemskueligt for forsikringskyndige som bl.a. dig, skal en stigende andel af en pristalsreguleret præmie anvendes til dødsfaldsdækningen, der som bekendt bliver dyrere med stigende alder. Derfor er det ikke muligt at pristalsregulere den præmieandel, der går til opsparingen, hvilket i sig selv hindrer pristalsregulering af udløbsdækningen.

For det fjerde har du forholdt dig passiv gennem 20 år, på trods af at den faktisk foretagne regulering af din udløbsydelse på intet tidspunkt har modsvaret det pristal, der frem til 2009 regulerede dødsfaldsdækningen. Siden 2000, hvor SEB Pension gennemførte en radikal ændring i bonusregulativet, har det været særligt tydeligt for dig, idet udløbsydelsen siden da stort set ikke er reguleret."

Af brev af 7/10 2014 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Jeg vedlægger kopi af samtlige de af breve, som SEB Pension – manuelt eller elektronisk – har sendt dig siden 1999; dog kun af de, der er relevante i nærværende sammenhæng. Udviklingen i dine dækninger har været følgende, hvor indeksreguleringen af dødsfaldsdækningen snorlige har fulgt pristallet (frem til 2008, hvor den pga. behov for reservesikring stiger mere end pristallet), mens udløbsdækningen – på trods af præmieindeksering – til sammenligning er forblevet stort set uændret.

	Død	Udløb	Prognose	Bemærkninger
1994	153.774	247.962		Oprindeligt dækningsbevis
1994-98				Intet print tilgængeligt
1999	161.944	258.562	271.214	Nyt dækningsbevis med korrekt reguleringstekst*
1999	161.944	258.562	271.214	
2000				Ændring af bonusregulativ**
2000	164.891	260.508		
2000	164.891	260.508	277.747	
2000	164.891	260.508	291.372	Nyt dækningsbevis med korrekt reguleringstekst*
2001	170.514	263.302		
2002	174.606	265.173		Ændring af bonusregulativ**
2003	178.727	266.899		
2004	182.301	268.269		
2005	185.364	269.326		
2006	189.294	270.543		
2007	193.553	271.717		
2008	196.282	272.380		
2009	209.114	273.930		
2010	231.035	273.832		***
2011	254.043	273.748		***
2012	277.385	273.614		***
2012	277.385	273.614		2012-årsbrev genfremsendes pr. brev
2013	302.794	273.558		***
2014	329.901	273.536		*** Sendt til e-boks

* Teksten lyder: *'Den samlede præmie bliver reguleret på baggrund af julinettoprisindekset. Ydelserne, der er nævnt under Død, bliver reguleret på baggrund af julinettoprisindekset … Den resterende forhøjelse sker forholdsmæssigt på de øvrige ydelser'.* Teksten indgår i nye dækningsbeviser, der afløste dit tidligere dækningsbevis fra 1994. Ved ændringen 18. maj 1999 ændredes præmiebetalingen fra månedligt til helårlig fra 1. januar 1999, hvilket indebar en ny aftale med let forhøjet udløbsdækning. Ændringen af 8. januar 2001 vedrørte alene et skift af arbejdsgiver fra 1. januar 2000.

** I to breve af 31. januar 2000 (du havde også en anden aftale) er du bl.a. oplyst følgende: *'Hvis De havde købt en dækning på f.eks. 1 mio. kr., så står dette ved magt, og Deres konto vil vokse uændret af de nye regler. Men vi skal som pensionsselskab have flere penge stående på Deres konto for at leve op til den nødvendige sikkerhed. Derfor vil Deres forsikringssummer være uændrede indtil denne sikkerhed er nået'* (min understregning). Uændrede summer er oplagt uforeneligt med en indeksregulering.

*** I 2009 'overhalede' værdien af dit depot summen ved død, og der er derefter tilkøbt en ekstra dødsfaldsdækning, som ikke kan betales af indeksreguleringen af præmien. For at fastholde reservesikringen ved død, er der gået en smule fra i udløbsydelsen, som derfor er faldet med 394 kr. over de seneste 5 år.

Samlet set mener jeg, at du har været særdeles velorienteret om udviklingen på din aftale siden 1994."

Selskabet har i brev af 6/7 2015 til nævnet anført:

"Sagen omhandler, hvorvidt klageren har krav på pristalsregulering af sine garanterede pensionerings-ydelser, hvori der allerede bl.a. er indregnet en renteforudsætning på 4½ % årligt.

Klagerens krav støttes på den oprindelige forsikringsaftale …, hvor selskabet har haft til hensigt at tilkendegive, at aftalens præmie og risikodækning (dødsfaldsdækning) pristalsreguleres, idet pensioneringsydelsen (selvfølgelig) ikke pristalsreguleres. Rent sprogligt kan ordet 'dækning' imidlertid også rumme pensioneringsydelser, og det er denne uklarhed klageren 20 år efter aftaleoprettelsen nu påberåber sig.

Klagerens Bilag … er et tilbud afgivet forud for [forsikringsaftalen]. På side 2 heri fremgår bl.a., at den garanterede ydelse udgør 300.000 kr., mens

FORVENTET ÅRLIG PRISTALSREGULERING OG BONUS kr. 154.424

klart og entydigt præsenteres som et prognosticeret – og derfor ugaranteret – beløb, hvilket da også fremgår af … afsnittene 'Pensionsopsparingens udvikling' og 'Prognoseforudsætninger'. Når PRISTALSREGULERING indgår i prognoseberegningerne for pensioneringsydelsen, skyldes det, at præmien pristalsreguleres. Prognoseforudsætningen herom fremgår … under 'inflation'.
…
Bilag … er primært dokumentation for selskabets passivitetssynspunkt, idet klageren dels løbende er orienteret med nye tekster, der udtrykker den korrekte forståelse af reguleringsvilkårene, dels med den årlige orientering om manglende udvikling i pensioneringsydelsen, der over de 20 år kun voksede fra 247.962 kr. til 273.536 kr., for længst burde have indset, at der ikke gjaldt en pristalsregulering – og hvis han var uenig heri, burde han have reageret.

Hvis klageren ikke var over, hvad han købte i 1994, burde han i hvert fald være blevet det i 2001, hvor han efter år 2000-ændring i bonusregulativ og modtagelse af nyt dækningsbevis (med korrekt reguleringstekst) førte en længere korrespondance med min kollega ... Navnlig …, der meget grundigt gennemgår og forklarer garantielementet i klagerens pensionsaftaleaftale, udelukker, at der sideløbende kan gælde en særlig garanteret pristalsregulering for pensioneringsydelsens vedkommende.
…
Afslutningsvist bemærkes, at klageren ganske vist er forbruger, men han er også en erfaren …. Han har derfor en særlig viden om grundlagsydelser i traditionel pension (G82) – ikke nødvendigvis en tilbundsgående viden, men nok til at vide, at opsparingsydelser alene opskrives, hvis der udover den forudsatte forrentning m.m. opnås overskud (bonus), der kan anvendes til ydelsesopskrivning."

Klagerens advokat har i brev af 19/10 2015 til nævnet anført:

> "Hverken [klageren] eller undertegnede har forudsætninger for at tage stilling til og udtale sig om, hvilket beregningsgrundlag indklagede har taget udgangspunkt i ved afgivelse af sit forsikringstilbud.
>
> Det fremgår af indklagedes indlæg, at det alene er dødsfaldsdækningen, som skulle være omfattet af den individuelle policetekst om pristalsregulering. Synspunktet om at det alene er en af dækningerne, som er omfattet af pristalsreguleringen, er i strid med det i [forsikringstilbuddet] anførte, hvoraf fremgår, at:
>
> *'Såvel forsikringspræmier som **dækninger** pristalsreguleres.'*
>
> Ordet 'dækninger' er fremhævet af mig, idet det fremgår, at dækningerne omtales i flertal og ikke som påstået af indklagede i ental.
>
> Der har ikke før modtagelsen af seniorrådgiver … mails af 18. oktober 2013 været nogen tvivl om forsikringsdækningen. [Klageren] har heller ikke haft nogen grund til at søge rettigheden af aftalen med SEB afprøvet, idet retten til udbetalinger først indtræder 1. december 2016.
>
> Det fremgår yderligere af bilag … at SEB er enig i at policens aftalte individuelle tekst angiver at dækning er pristalsreguleret på basis af reguleringspristallet pr. 1. juli. Når SEB anfører, at teksten ikke er heldigt formuleret og der er tale om en uhensigtsmæssig formulering, skyldes det alene at SEB nu ønsker at fragå forsikringsaftalen. Der er hverken tale om en uheldig formulering eller en uhensigtsmæssig formulering.
>
> SEB omtaler i sit indlæg korrespondancen med ... Korrespondancen vedrører forsikringens tilbagekøbsværdi. I øvrigt fremhæver … i sin skrivelse af 9. februar 2001 følgende:
>
> *'Af Deres police fremgår garanterede ydelser, der kommer til udbetaling ved forskellige begivenheder. Disse garanterede ydelser er beregnet på baggrund af flere elementer, herunder den aftalte præmieindbetaling, en såkaldt opgørelsesrente m.v. På det tidspunkt, hvor De etablerede Deres forsikring hos Codan, var opgørelsesrenten 4,5%, svarende til den grundlagsrente på 5%, der var gældende i G 82-5%. (Livsforsikringsselskabernes fælles beregningsgrundlag fra 1981).*
>
> *Disse garanterede ydelser er minimum for selskabets forpligtelse, og da ydelserne blandt andet er beregnet på baggrund af en rente på 4,5%, er denne rente en del af garantien.'*
>
> Derudover henvises til [klagerens] skrivelse af 16. januar 2015 til SEB, hvori han blandt andet anførte:
>
> *'(…) På det tidspunkt hvor forsikringen blev tegnet havde jeg to valgmuligheder. Enten at tegne en livsforsikring gennem et forsikringsselskab eller etablere en ratepension i en bank. Assurandør … fremhævede dengang, at Codan Forsikrings livsforsikringsprodukt adskilte sig fra bankprodukterne ved, at Codan Forsikring kunne garantere en minimumslivsvarig forsikringsydelse. Han fremhævede yderligere, at den livsforsikring, som Codan Forsikring kunne tilbyde i modsætning til ældre livsforsikringsprodukter ikke ville få udhulet sin værdi, idet dækningen var pristalsreguleret. Det blev yderligere oplyst, at den aftalte forsikringsydelse udover at være pristalsreguleret kunne forventes tillagt bonus. I tilfælde*

af ophævelse af forsikringen før udløbsdatoen, blev jeg endvidere garanteret en rente på 4,5% efter realrenteafgift.

Der blev garanteret en årlig livsvarig rate. Det blev ved tegningen garanteret, at såvel forsikringspræmier som dækninger var pristalsreguleret. Det blev yderligere oplyst, at den årlige rate kunne forventes at blive højere, og at en endelig beregning af et sådant tillæg ville blive foretaget i forbindelse med de løbende rateudbetalinger.

Jeg vedhæfter tilbudsskrivelse af 15. juni 1994 samt skrivelse fra assurandør … af 23. juni 1994. Af tilbudsskrivelsen fremgår det, at den årlige rate ved pensionering kan forventes opskrevet til et væsentligt højere beløb end det, der nu korresponderes om, ligesom det fremgår, at såvel forsikringspræmier samt dækninger er pristalsreguleret.

Forsikringen betegnes da også som en pristalsreguleret livsforsikring.

Det fremgår også af den korrespondance, som jeg er 'stødt på', at jeg og vort …firma var VIP-forsikringstagere, og kunne forvente en bedre stilling end øvrige forsikringstagere.
…
Det har i øvrigt været et bærende element i de forsikringer, som jeg og min hustru har tegnet hos Codan Forsikring, at forsikringsydelserne forhøjes hvert år i takt med inflationen.
…
Jeg er ikke til tvivl om under hvilke vilkår forsikringen er tegnet. Forsikringen er beskrevet som en pristalsreguleret livsforsikring. I den individuelle tekst er beskrevet størrelsen af en årlig rate ved død og en årlig rate ved udløb. Spørgsmålet er herefter om Codan Forsikring vil vedstå sig denne aftale herunder policetekstens ordlyd. (…)'

Som bilag … fremlægges kopi af andre forsikringer som [klageren] og dennes hustru har tegnet hos Codan, hvoraf fremgår at det har været et bærende element i de tegnede forsikringer, at forsikringsydelserne forhøjes hvert år i takt med inflationen.

Som bilag … fremlægges udskrift fra SEB Pension/pensionsinfo, hvoraf fremgår at den livsvarige pension [klageren] er berettiget til som 60 årig ikke kan beregnes.

Af forsikringspolicen fremgår, at begrebet 'pristalsregulering' anvendes særskilt dels ved beskrivelse af livsforsikringen og dels ved beskrivelse af dækningen.

Hvis SEB Pensions synspunkter om, at dækningen ikke er pristalsreguleret imødekommes, vil dette få den konsekvens, at forsikringsydelsernes købekraft langsomt bliver udhulet. Dette har naturligvis ikke været hensigten ved tegning af en pristalsreguleret livsforsikring.

Ved fortolkningen af forsikringsaftalen må i øvrigt gælde aftalelovens almindelige principper om at der skal ske fortolkning, på den måde som er mest gunstig for [klageren] som forbruger. Det er SEB der har bevisbyrden for at forsikringsaftalen ikke kan betragtes som en forbrugeraftale. At [klageren], i sit virke som ..., betyder ikke at han på nogen måde har opnået den aktuarmæssige indsigt som Codan/SEB forudsætter i sin korrespondance."

Hertil har selskabet i brev af 29/10 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"Klageren har valgt at citere netop den del fra Bilag K, … brev af 9. februar 2001, som sammen med det efterfølgende afsnit i brevet:

'Set over forsikringens samlede løbetid, har Codan således garanteret, at man ved hjælp af indtægter fra sine aktiver samt administrations- og risikogevinster vil foretage en minimumsforrentning af Deres indbetalinger på 4½ %'

redegør for SEB Pensions garanti i relation til værdifastsættelsen af opsparingen. Det som klageren forlanger i dag, er at garantien herudover omfatter en i Bilag K uomtalt pristalsindeksering, en indeksering jeg tidligere har redegjort for er meningsløs, men en indeksering der selvfølgelig i givet fald ville og skulle være omtalt i Bilag K. Den manglende reaktion på Bilag K (samt på al anden information, som klageren har modtaget 1994-2014) er dokumentation for, at klagerens dagsaktuelle krav er baseret på efterrationalisering.

Klageren hævder, at assurandør … ved tegningen i 1994 skulle have stillet ham en 4½ %-pensioneringsydelse i udsigt – en ydelse der derudover i følge … skulle være garanteret indeksering. Når klagerens hukommelse er så overraskende god, er det derfor endnu mere overraskende, at der er gået ca. 20 år, før klageren fandt anledning til at reagere over for den indlysende omstændighed, at der – som redegjort for i Bilag C – nærmest ingen regulering er sket.

… har da heller ikke lovet klageren en sådan indeksering. Som Bilag P fremlægges selskabsinterne mails … af 21. december 2000. Bilag P dokumenterer, dels at klagerens bevæggrund for at vælge forsikringsopsparing frem for bankopsparing alene var rygtet om, at muligheden for at tegne ydelser på 4½ %-rentegrundlaget var ved at bortfalde (hvad faktisk også skete umiddelbart efter den 1. juli 1994!), dels at klageren kendte til forsikringsopsparingens virkemåde.

Det er ingen overraskelse, at risikodækninger (hvad enten det er person-, bil- hus- eller ulykkesforsikringer) indeksreguleres, men det af klageren … fremlagte … udpluk fra forskellige forsikringsaftaler støtter ikke klagerens krav om, at så må der også gælde indeksering af opsparingsdækningen. Der fremgår tværtimod følgende – endda indrammet af klageren selv – om opsparingen i Bilag 11 'Codan Livs bonusforudsætninger - 1997':

'Codan Liv garanterer en årlig forrentning af depotværdien på 2,5 % efter realrenteafgift. Forsikringer der er oprettet for 1/7-1994 er i det væsentlige garanteret 4,5 % efter realrenteafgift. Udover denne rentegaranti giver Codan Liv en bonus, der består af følgende:' (Herefter følger en gennemgang af de tre ikke-garanterede bonusprognoseelementer).

Det er umuligt heri at indlæse en ekstra indekseringsgaranti af opsparingen, der går ud over den forrentning, der allerede er forudsat indregnet i den garanterede pensioneringsydelse."

I brev af 12/11 2015 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Korrespondance med … vedrører forsikringens tilbagekøbsværdi. Der henvises i brevet til, at dækning fremgår af policen og yderligere, at renten på 4,5 % alene er 'en del (min fremhævelse) af garantien'.

Korrespondancen med assurandør … (bilag P) bekræfter blot [klagerens] beskrivelse af forløbet. … Det fremgår også af bilag P, at [klageren] har været 'meget bevidst om sit behov. Dækning ved død i 10 år og livsvarig ydelse til ham efter 60.'

Det er vanskeligt at se, hvorfor der skulle være tale om en efterrationalisering fra [klagerens] side. Aftalen fremgår af policen og er i overensstemmelse med, hvad Codan gav tilsagn om ved forsikringens tegning.
…
SEB's argumentation om, at der ikke skal ske pristalsregulering af dækningen, er i strid med, at SEB mener, at en del af dækningen efter livsforsikringen rent faktisk skal pristalsreguleres (dødsfald).

[Klageren] fik de første år fremsendt depotregnskaber. Som anført i bilag B, har han i mange år ikke fået fremsendt nogen opgørelser. Dette er i overensstemmelse med SEB's egen redegørelse af 7. oktober 2014, hvor det er meddelt, at der i hvert fald ikke siden 2009 har været fremsendt fysiske årsbreve. [Klageren] har i sit brev af 16. januar 2015 oplyst, at han først for nylig har søgt elektroniske pensionsoplysninger hos SEB, hvilket var årsagen til, at han i 2012 bad SEB printe 2011-årsbrevet.
…
SEB's argumentation om, at SEB's dækningsoversigter støtter, at alene en årlig rate ved død skulle være omfattet af tilsagnet om pristalsregulering, er ikke korrekt. Der er intet i dækningsoversigterne, der indikerer, at der skulle være indtruffet nogen forskel i dækningsomfanget. Tværtimod indikerer dækningsoversigterne, at den garanterede minimumsrate, der skal pristalsreguleres i henhold til forsikringsbetingelserne var steget som følge af SEB's forvaltning.

Det bemærkes i øvrigt, at præmien i overensstemmelse med policens ordlyd også har været pristalsreguleret i perioden.

Som tidligere anført vedrører årsopgørelserne primært spørgsmålet omkring retten til tilbagekøb, hvis [klageren] beslutter sig for at ophæve sin pensionsordning før det aftalte pensioneringstidspunkt."

Selskabet har i brev af 17/11 2015 til nævnet anført:

"[K]lagerens advokat [hævder], at *Korrespondancen mellem … vedrører forsikringens tilbagekøbsværdi*. Selv hvis man nærlæser samtlige 8 breve … fra perioden 2000-2001, vil man hverken finde ordene 'tilbagekøbsværdi' eller 'genkøbsværdi', ligesom der intet er skrevet om forsikringens dagsaktuelle værdi. Det man drøftede i korrespondancen, var synspunktet 'rentegaranti contra ydelsesgaranti' – en drøftelse som har tydeliggjort for klageren, at der ikke meningsfyldt herudover kunne eksistere en garanteret indeksering af pensioneringsydelsen.

[K]lagerens advokat [forsøger] at skabe et billede af, at der skulle eksistere en anden del af garantien (underforstået: den hævdede indeksering). Der er imidlertid citeret et udpluk fra en sætning, der i sin helhed lyder: *Disse garanterede ydelser er minimum for selskabets forpligtelse, og da ydelserne blandt andet er beregnet på baggrund af en rente på 4,5 %, er denne rente en del af garantien.* Den øvrige del af garantien er baseret på maksimumssatser for administrationsomkostninger og risikopriser, hvilket følger af den umiddelbart efterfølgende sætning: *Set over forsikringens samlede løbetid, har Codan således garanteret, at man ved hjælp af indtægter fra sine aktiver samt administrations- og risikogevinster vil foretage en minimumsforrentning af Deres indbetalinger på 4,5 %.*

Jeg noterer mig, at klageren ikke bestrider at have modtaget den information, jeg har oplistet i mit brev af 29. oktober, herunder de årsbreve/depotregnskaber fra 1994-1999, som selskabet ikke har gemt kopier af. For så vidt angår årsbreve/depotregnskaber fra 2010-

2014 er det klagerens egen beslutning ikke at søge orientering på den i 2008 og 2009 anviste elektroniske platform. Dette er dog mindre relevant, da klageren bekræfter at have anmodet om og fået udleveret oplysninger i 2012."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 11. Reguleringsaftale
For forsikringer, der er tegnet med pristalsregulering, sker reguleringen af præmie ved første forfald i året i takt med stigningen i juli nettoprisindekset. Enhver regulering af ydelser skal ske på det til Finanstilsynet anmeldte grundlag på reguleringstidspunktet.
Regulering al forsikringsydelser bortfalder, når præmiebetalingen ophører.
…
§ 12. Bonus
Forsikringen deltager i Codan Liv's bonusfordeling i henhold til de til enhver tid gældende og til Finanstilsynet anmeldte regler for bonusfordeling."

Nævnet udtaler:

Klagerens pensionsordning blev etableret pr. 1/6 1994 og har risikodækninger, som giver ret til præmiefritagelse ved et erhvervsevnetab på mindst 2/3 samt ydelser ved dødsfald. Pensionsordningens opsparingsdel giver ret til pensionsydelser, forudsat at forsikringstageren overlever til forsikringens udløbsdag den 1/12 2016.

Af policen fremgår, at "såvel præmie som dækning er pristalsreguleret på basis af reguleringspristallet pr. 1. juli". Selskabet har løbende år for år reguleret præmien og dødsfaldsdækningen i pensionsoversigterne efter pristallet. Klageren gør gældende, at de af selskabet oplyste pensionsydelsesbeløb ved forsikringens udløb tillige skal pristalsreguleres.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 11, at enhver regulering af ydelser skal ske på det til Finanstilsynet anmeldte grundlag på reguleringstidspunktet. Nævnet lægger til grund, at livsforsikringen er oprettet på et G82-grundlag med en garanteret pensionsydelse baseret på en 4,5 % forrentning p.a. over hele ordningens løbetid. Det følger af forsikringsbetingelsernes § 12, at forsikringstageren herudover har ret til bonus, hvis selskabet opnår et sådan overskud på forrentning, risikodækninger eller administration, at det giver mulighed for bonustilskrivning i henhold til det til enhver tid gældende og til Finanstilsynet anmeldte bonusregulativ.

Nævnet lægger til grund, at hverken pensionsordningens G82-grundlag eller forsikringsbetingelserne indeholder bestemmelser om, at de garanterede pensionsydelser ved udløb skal pristalsreguleres.

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at der på baggrund af police, forsikringstilbud eller andet kan udledes, at selskabet har givet ham et løfte om, at en sådan pristalsregulering af pensionsydelserne skal finde sted. Det, som klagerens advokat i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til andet resultat.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at ordningen er - og fremstår også som - en pensionsopsparing, hvor ydelserne ved pensionering grundlæggende opgøres på baggrund af summen af de indbetalte beløb på opsparingen samt forrentningen heraf, idet selskabet har afgivet en ydelsesgaranti, der baserer sig på præmiestørrelsen ved ordningens begyndelse i 1994 samt en forrentning af indbetalingerne på 4,5 % p.a. over hele ordningens løbetid.

Nævnet finder ikke grundlag for at antage, at policens bestemmelser om pristalsregulering skal forstås på anden måde, end at præmie og risikodækninger løbende pristalsreguleres, og at de garanterede pensionsydelser løbende opskrives i takt med, at præmiestigninger som følge af pristalsreguleringer giver mulighed herfor.

Nævnet bemærker, at den af klageren ønskede pristalsregulering af pensionsydelsen kombineret med en garanteret årlig forrentning af pensionsopsparingen ville give ham en ydelse, som langt ville overstige, hvad der kunne forventes på baggrund af de løbende indbetalinger. Nævnet finder på den baggrund, at der ikke er en sådan tvivl om forståelsen af den indgåede aftale, at der kan være anledning til at anvende aftalelovens § 38 b.

Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at foretage en pristalsregulering af klagerens pensionsydelser ved udløb, som klageren har krævet.

13. 88119

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand